

CONGO COMICS

Toen Johan Stuyck mij vroeg om een tentoonstelling over de hedendaagse Afrikaanse strip op poten te zetten in het Marc Sleen Museum in Brussel, rees de taak als een berg voor me op. De Afrikaanse strip, of meer precies de strip uit Afrika, is immers een breed en complex begrip. In samenspraak hebben we uiteindelijk gekozen voor stripmakers uit de Democratische Republiek Congo. Maar ook dan was het niet gemakkelijk: moesten we de pioniers tonen, de ouderen, de *routiniers*, de jongeren van de nieuwe strekking? Daarom stellen we hier, steekproefsgewijs, enkele facetten voor van *'strips made in Africa'*, van Kinshasa tot Parijs, via...Bangui! Inderdaad, Bangui in de Centraal-Afrikaanse Republiek, want de geweldige **Didier Kassaï** is onze verrassingsgast.

Ontdek de verschillende genres en stijlen, gegroeid uit de creativiteit van deze auteurs van het zwarte continent en zijn diaspora, die meer bekendheid en erkenning verdienen. Ze vertellen allemaal over hun dagelijks bestaan en wat hen raakt. Van de klassieke albumstrip tot de politieke karikatuur in kranten, van satire (*Mbote Kinshasa*) tot geschiedenis (*Che*), langs de beproevingen van een bijna 'poëtische' technicus midden in Kinshasa (*Jungle Urbaine*), **Thembo Kash** blinkt uit door zijn gekende zorgvuldigheid om zijn tekeningen leven in te blazen. Alleen of in samenwerking (André-Paul Duchateau, Christophe Cassiau-Haurie, Sébastien Maître, **Barly Baruti**), steeds creëert hij dezelfde magie.

Al'Mata en scenarist Christophe Edimo beschrijven de lastige integratieproblematiek van *Alphonse Madiba dit 'Daudet'*, een eeuwige Afrikaanse student in Frankrijk, terwijl **Fifi Mukuna** vertelt over de avonturen van Keny, een moedige politieagente in de broeierige straten van Kinshasa. **Didier Kassaï** toont ons onverbloemd de horror van de oorlog in Bangui en de vastberadenheid van de inwoners om vol te houden, terwijl **Gilson Kitoko** de weinig orthodoxe werkwijze van een louche zakenman veroordeelt of ons het zware leven van een *moto-taxi* uit Kinshasa toont. **Santa Kakese** leidt ons rond in de wirwar van straatjes in Kinshasa met *Taxi-bus 207* en **Judith Kaluaji** vertelt over het dilemma van *Rwej*, een miskende kunstenares. Wapenfeiten verankerd in de pure Afrikaanse traditie en scènes uit het huishouden van onze moderne samenleving, **Jeanpy Lupapa** ziet het ruim.

Afrika: leven van strips en vers water?

Wat doe jij in het leven?

Ik maak strips.

Nee, ik bedoel: wat doe jij echt in het leven?

Ik slaap, ik sta op, ik eet, ik drink, ik lach, ik... een beetje zoals jij, dus!

Dit gesprek komt vaker voor in ons leven als tekenaar. Je went er aan. *'Strips maken is geen vak, dat weet toch iedereen'*. En toch is het wat wij doen. Als je daarnaast ook nog het administratieve aspect, de sociale zekerheid en de werkzekerheid bekijkt, kan je nauwelijks geloven dat je kan leven van strips, ook al is dat in het hart van Afrika, de streek waar de honing toch rijkelijk vloeit voor iedereen... Omdat wij geen goud, diamant, coltan, koper of andere 'kleine rijkdommen' in handen krijgen, tekenen wij ze maar. Dat is onze rol.

Maar ook de strip kan, dankzij zijn ludieke aspect, een essentiële rol spelen in het dagelijkse leven van de mensen in Afrika, dat gebaseerd is op de orale traditie. Het beeldverhaal kan een brug slaan tussen *gesproken* en *geschreven* en zo een breder spectrum bereiken binnen de samenleving. Van de elite tot de basis. Popularisering, sensibilisering, sprookjes en legendes... thema's in overvloed.

Een wijs man zei ooit: *'De ware geschiedenis van Afrika zal in Afrika worden geschreven door Afrikanen'*. Het beeldverhaal in Afrika moet ook bijdragen aan bewustwording. Een getuige van de geschiedenis.

We blijven werken voor kranten en tijdschriften, we maken religieuze strips, reclame, strips voor internationale instellingen... steeds uitkijkend naar verre horizons, op zoek naar elke kans op publicatie. Desnoods door onze ambities om onze intrinsieke culturele waarden te laten schitteren wat naar beneden bij te stellen. Helaas!

Eén ding staat vast: je kan misschien niet leven van de strip in Afrika, maar je gaat er in elk geval ook niet aan dood. Leve de strip!

Barly Baruti
curator Congo Comics